

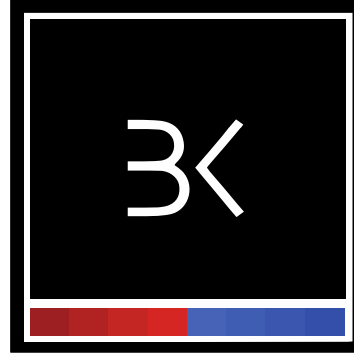
Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ



HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

17 Mart / 2023

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtma ya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.



Fed bilançosu bir haftada 300kud genişledi

- ❑ Fed'in geçtiğimiz hafta alevlenen ve SVB'nin iflası ile harekete geçmesini gerektiren bankacılık operasyonları sonucu bilançosunu önemli ölçüde genişlettiği görüldü.
- ❑ Bankalar söz konusu dönemde, likidite desteği sağlayan iskonto penceresinden 152,9 milyar dolarlık rekor borç aldı. Daha önce bu kalemde kaydedilen en yüksek tutar, 2008 mali krizinde 111 milyar dolar olmuştu.
- ❑ Öte yandan, Fed'in 13 Mart'ta uygun ABD mevduat kurumlarına borç vermeyi kolaylaştırmak amacıyla başlattığı Banka Vadeli Finansman Programı (BTFP) kapsamında 3 günde 11,9 milyar dolar borçlanma gerçekleştirildi.
- ❑ Aynı dönemde, Federal Mevduat Sigorta Kurumu (FDIC) tarafından kurulan mevduat kurumlarına kullanılan krediler 142,8 milyar doları buldu.
- ❑ Bir önceki hafta 8,39 trilyon dolar olan Fed bilançosu, 15 Mart itibarıyla yaklaşık 300 milyar dolar artışla 8,69 trilyon dolara çıkarken, geçen yıl kasımdan bu yana en yüksek seviyeye ulaşıldı.

ABD bankacılık krizi «Moral Hazard» kavramına vurgu yapıyor

- ❑ Moral hazard kavramı; sözleşmenin taraflarından birisinin, diğer taraf aleyhine sözleşmeden yararlanacak biçimde, davranışını değiştirmesi durumunda ortaya çıkan sorundur.
- ❑ Şu an ABD’de yaşanan ve belli ölçek altındaki bankaları kapsayan krizin ortaya çıkarttığı durum tam da bu ifade ile ilişkilendiriliyor.
- ❑ 2008 küresel finans krizinden sonra Obama döneminde Dodd-Frank yasası olarak adlandırılan bir düzenlemeyle \$50 milyar ve üzerinde varlığı olan bankaların olası risklere karşı bazı önlemler almaları zorunlu tutulmuş, üzerlerindeki denetim ve gözetim mekanizmaları sıkılaştırılmıştı.
- ❑ Trump dönemine gelindiğinde ise bu yasanın 50 milyardan 250 milyara çekilerek, önemli oranda gevşetildiği görüldü. Gerekçe ise orta ölçekli banka yöneticilerinin lobi faaliyetlerinin yanı sıra serbest piyasa ekonomisine aykırılık olarak nitelenmişti.
- ❑ İşte bu noktada Fed’in faiz artışlarına karşılık gerekli önlemi almak istemeyen ve yönetim zafiyetine neden olan banka hissedarları, moral hazard’a yol açmakla suçlanıyor.
- ❑ SVB’nin ardından kripto riski nedeniyle iflas eden ABD’nin üçüncü batık bankası Signature Bank’ın yönetim kurulu üyesi Barney Frank’ın sözünü ettiğimiz Dodd-Frank yasasının mimarı Frank olduğunu ve
- ❑ Başarısız olan Signature Bank’ın yönetim kurulunda görev alma kararını "Biraz para kazanmam gerekiyor" diyerek savunduğunu ve dahi Trump zamanında sınırlama tutarının genişletilmesi konusunda destekçi olduğunu söylersek durum daha da net anlaşılacaktır.
- ❑ Hisseleri düştüğü için JP Morgan öncülüğünde 11 bankanın 120 gün vadeli 30 milyar dolarıyla iflastan şimdilik kurtulan First Republic Bank’ın yöneticilerinin ise birkaç ay önce sattıkları banka hisseleri ahlaki çöküntünün deregulasyondan ne denli beslenmiş olduğunun göstergesi olarak kabul edilebilir.

Fed'in faiz artışı bankalar için neden kötü?

- ❑ ABD'de yaşanan bankacılık krizinde moral hazard 'dan sonra ikincil en önemli neden Fed'in sıkı para politikası olarak görülüyor.
- ❑ 2007-09 mali krizi, pervasız borç verme ve bir konut patlamasının sonucuydu. Bu nedenle kriz sonrası düzenlemeler, kredi riskini sınırlamaya ve bankaların güvenilir olduğu gerekçesi ile devlet tahvili alımlarını özendirilmeye sahne oldu.
- ❑ Düşük faiz ve enflasyon döneminin 10-15 yıl sürmesi, Fed'in ve diğer küresel bankaların sisteme nakit pompalamaya devam etmesi bu durumu kronikleştirdi. Özellikle pandemi döneminde artan teşvikler tasarrufları çok fazla yukarı çekerek, mevduatlara, borsaya ve kriptoya adeta tüm riskli varlıklara kaymasını beraberinde getirdi .Bu esnada birçok banka mevduatları uzun vadeli tahviller ve devlet garantili ipoteğe dayalı menkul kıymetler satın almak için kullandı.
- ❑ Bu durum elbette pandemi sonrası gecikmiş talep ve Rusya-Ukrayna savaşının beraberinde getirdiği yüksek enflasyonist sürece kadar sürdü zira artık bolluk dönemi bitmiş yerini Fed'in sıkı para politikası almıştı.
- ❑ İşte bu noktada bankaların aktiflerindeki devlet tahvili ve gayrimenkul senetlerinin fiyatlarının düşmesi ve uzun vadeli olan bu enstrümanlara karşılık pasiflerdeki mevduatların kısa vadeli ve yüksek faizli oluşu riski meydana getirdi.
- ❑ 2022 sonu itibarıyla, \$23 trilyon büyüklüğündeki Amerikan bankacılık sektöründe henüz realize edilmemiş \$620 milyar tutarında tahvil kaynaklı zarar oluştu.
- ❑ Büyük ölçekli bankalarda değişken faizli krediler yoluyla zararı telafi etmek müşteri portföyleri de zengin olduğundan bir derece kolay gözükürken orta ve küçük ölçekli bankalarda faiz kaynaklı risk önemli olmayı sürdürüyor.

Credit Suisse ve ECB açısından bankacılık krizi

- ❑ Bir zamanlar Wall Street'in büyük bir oyuncusu olan Credit Suisse, geçtiğimiz birkaç yılda müşterileri ve yatırımcılar nezdindeki itibarını zedeleyen ve birkaç üst düzey yöneticinin işini kaybetmesine neden olan bir dizi yanlış adım ve uyumsuzluktan etkilendi .
- ❑ 2008'deki küresel finansal krizden bu yana görülen en büyük zararı yazan banka 2022'nin son çeyreğinde 1,39 milyar İsviçre Frangı zarar ettiğini duyurdu. Uzmanlar 1,34 milyar İsviçre Frangı zarar bekliyordu. 2022 yılında toplamda bankanın zararı ise 7,29 milyar İsviçre Frangı olarak gerçekleşmişti.
- ❑ Credit Suisse'in geçen sonbaharda yaptığı sermaye artırımının ardından en büyük hissedarı olan Suudi Ulusal Bankası'nın başkanı Çarşamba günü erken saatlerde Credit Suisse'deki hissesini artırmayacağını söylemesi ve ABD'de yaşanan bankacılık krizi bankanın hisselerinin bir anda düşüşüne neden olmuştu.
- ❑ Ardından İsviçre Merkez Bankası'nın 50 milyar İsviçre frangı (54 milyar\$) tutarındaki desteği ile banka bir miktar toparlanmış görünse de haftanın son iş gününde merkez bankası enjeksiyonuna rağmen hisselerinde bir çöküş yaşandığı görüldü.
- ❑ Söylentilere göre bankanın birkaç önemli mudisinin paralarını çekmesiyle yayılan bir güvensizlik söz konusu idi.
- ❑ ECB'nin faiz kararı ise Perşembe günü tam da bu krizin ortasında açıklanmış oldu. Bankacılık krizi öncesinde 50 bp artış yönündeki beklenti , 25 bp'a kadar düşmüştü. ECB başkanı Lagarde, oldukça kararlı ve hem finansal istikrar hem de enflasyonla mücadeleyi bir arada gözetecek biçimde bir açıklama eşliğinde politika faizi 50 bp arttırmış oldu.
- ❑ Credit Suisse Euro bölgesinde olmaması nedeniyle ECB'nin doğrudan gözetiminde bir banka değil ancak diğer taraftan söz konusu bankanın hisselerine yönelik Euro bölgesi bankalarının portföyleri risk açısından önem taşıyor.
- ❑ Diğer taraftan ECB'nin gelecekte faiz artışlarını sürdüreceğine ilişkin maddenin de metinden çıkarılmış olması, krizin seyrine göre şekillenecek bir merkez bankası tavrı olarak algılandı.

Kentsel dönüşümde finansman desteği

6306 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KENTSEL DÖNÜŞÜME İLİŞKİN DESTEKLER	
HEDEF ALAN / KİTLE	Riskli alan, rezerv alan ve riskli yapıların malikleri
AMAÇ	Afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde, sağlıklı ve güvenli yaşama çevrelerini teşkil etmektir
KREDİ TÜRÜ	Güçlendirme Kredisi Konut Yapım Kredisi Konut Edinme Kredisi İşyeri Yapım Kredisi İşyeri Edinme Kredisi
KREDİ TUTARI	Bağımsız Bölüm Başına
	Güçlendirme Kredisi 320.000 TL
	Konut Yapım Kredisi 1.250.000 TL
	Konut Edinme Kredisi 1.250.000 TL
	İşyeri Yapım Kredisi 800.000 TL
	İşyeri Edinme Kredisi 350.000 TL
VADE	Konut kredileri için 10 yıl İşyeri kredileri için 7 yıl
FAİZ / KÂR PAYI DESTEĞİ	%1,49 faiz/kar payı oranı üzerinden aşağıdaki oranlarda destek sağlanacaktır
	Güçlendirme Kredisi %0,99 Hak sahibi, %0,50 Devlet katkısı
	Konut Yapım Kredisi İlk konut için; %0,79 Hak sahibi , %0,70 Devlet katkısı, Daha sonraki konutlar için en fazla 3 Milyon TL'ye kadar; %0,89 Hak sahibi , %0,60 Devlet katkısı
	Konut Edinme Kredisi %0,79 Hak sahibi , %0,70 Devlet katkısı
	İşyeri Yapım Kredisi %1,09 Hak sahibi , %0,40 Devlet katkısı
	İşyeri Edinme Kredisi %1,09 Hak sahibi , %0,40 Devlet katkısı
MÜRACAAT	Kredi müracaatı yıkımdan itibaren 3 yıl içerisinde yapılabilecektir

KENTSEL DÖNÜŞÜM KAPSAMINDA YÜKLENİCİ VE KONUT ÜRETİCİLERİ İÇİN HAZINE DESTEKLİ KEFALET İMKANI İLE UYGUN KOŞULLARDA KREDİ

HEDEF KİTLE	Yüklenici ve konut üreticileri
AMAÇ	Kentsel dönüşüm kapsamında finansmana erişimini kolaylaştırmaktır.
VADE	48 ay (ödemesiz dönem dahil)
ÖDEMESİZ DÖNEM	12 ay
KEFALET LİMİTİ	50 Milyar TL
AZAMI KREDİ TUTARI	KOBİ: 100 Milyon TL KOBİ Dışı: 250 Milyon TL
TAZMİN ÜST LİMİTİ	%9
KEFALET ORANI	KOBİ: %90 KOBİ DIŞI: %85

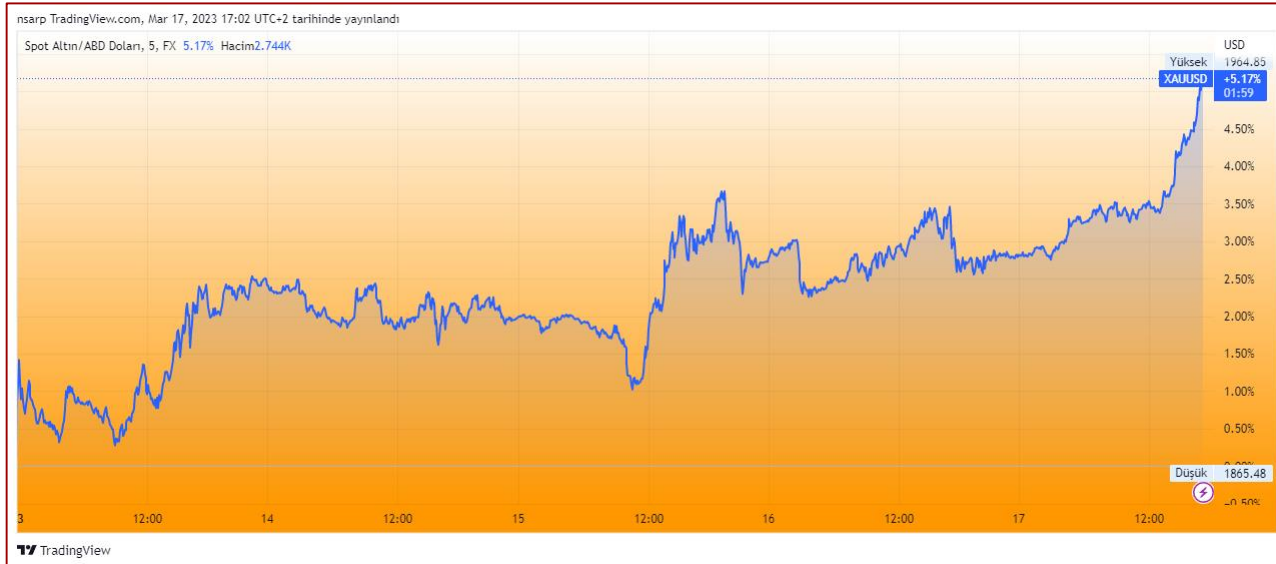
- Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yeni yapıların inşasına ve kentsel dönüşümüne yönelik çalışmalarını kapsamında hazırlanan yeni finansman paketinin detayları belli oldu.
- Hazırlanan finansman paketi kapsamında kişi başına 1 milyon 250 bin liraya kadar finansman imkanı sunulacak, finansman maliyetinin 840 baz puana kadarlık kısmı karşılanacak.
- Ayrıca, Hazine destekli kefalet sistemi de (KGF) kapsama dâhil ederek, kentsel dönüşüm sürecinde yüklenici ve konut üreticisi firmaların uygun koşullarda finansmana erişimi sağlanacak.

İnşaat demiri izleme sistemi

- ❑ İnşaat demirinin üretimi veya ithalatından inşaatta kullanım ve laboratuvar deneyleri dâhil geçen tüm aşamalarda takip edilmesi için İnşaat Demiri İzleme Sistemi (İDİS) kurulacak.
- ❑ Mevcut inşaat demiri üreten veya ithal edenler ile ihracatçı, toptancı, bayi, tüccar ve yapı müteahhitlerine 1 Ocak 2024 tarihinden önce İDİS'e geçmeleri zorunluğ u getirildi.
- ❑ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın (GİB) Resmi Gazete'de yayımlanan İDİS uygulama genel tebliğine göre, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından kurulacak sistem kapsamında; üretici veya ithalatçı tarafından inşaat demirine güvenli k etiket veya güvenli k işaret uygulanması, üretim faaliyetleriyle ilgili temel verilerin izlenmesi ve merkezi sisteme veri aktarılması, üretici, ihracatçı, ithalatçı, toptancı, bayi, tüccar, inşaatta kullanım ve laboratuvar deneyleri dâhil teslim işlemlerinin izlenmesi ve takip edilmesi, bu verilerin Darphane tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değ iş ikliğ i Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve GİB'e aktarılması zorunluluğ u getirildi.
- ❑ İDİS dışında inşaat demiri üretimi, ihracatı, ithalatı, alışı, satışı ve kullanımını yapılmayacak.

Bankacılıktaki fırtınanın güvenli limanı altın oldu

- ❑ Altının onsu genellikle savaş ve enflasyonla yüksek korelasyon göstermiştir.
- ❑ Oysa bu çıkarsama, Fed'in faiz artışları ile çürümüş; altın dolar endeksi karşısında tüm diğer varlık fiyatları gibi baskılanmaktaydı.
- ❑ ABD'de ortaya çıkan ve sınırları aşarak Credit Suisse'e kadar dayanan bankacılık krizi Fed'in elini zorlaştırdı ve öncesinde fiyatlanan 50 bp lık artış sinyalini 25 bp'a kadar çekti. Hatta Japon Nomura'ya kalırsa faiz indirimi bile beklenebilir.
- ❑ İşte bu noktada altın, yeniden güvenli liman olma özelliğine büründü ve psikolojik sınırı olan 1900 doların üzerine çıktı.
- ❑ Küresel merkez bankalarının faiz artışlarından U dönüşü yapma olasılığı arttıkça da altına olan talebin yükseleceği öngörülüyor.



Döviz hesaplarına dönüş başladı

- Yeni yılla birlikte yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı gerilerken faiz üst sınırı kalkan kur korumalı mevduat hesabı ise yükseliş gösterdi. Ancak diğer taraftan döviz tevdiat hesaplarında da bir artış yaşandığı 10 mart haftasına yönelik Merkez Bankası haftalık verilerinden görülmektedir. Verilere göre parite etkisinden arındırılmış olarak yurtiçi yerleşiklerin döviz mevduatı 1 milyar 179 milyon dolar yükseldi.
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık verilerine göre ise KKM hesapları 10 Mart haftasında 26.2 milyar lira artışla 1.6 trilyon lira ile yeni zirvesine çıktı.

	Mevduat	TP	YP	TOPLAM
1	Mevduat (Katılım Fonu) (2+5+8)	5.596.057	4.058.108	9.654.166
2	Gerçek Kişiler (3+4)	2.980.437	2.479.812	5.460.250
3	a) Vadesiz	537.904	1.453.147	1.991.051
4	b) Vadeli	2.442.533	1.026.665	3.469.198
5	Ticari Kuruluşlar (6+7)	1.886.957	1.482.216	3.369.173
6	a) Vadesiz	427.338	766.845	1.194.184
7	b) Vadeli	1.459.619	715.370	2.174.989
8	Resmi ve Diğer Kuruluşlar (9+10)	728.662	96.080	824.742
9	a) Vadesiz	106.937	52.663	159.600
10	b) Vadeli	621.724	43.416	665.141
11	Sigortaya Tabi Mevduat (Bilgi)	2.329.287	-	2.329.287
12	Kur Korumalı TL Mevduat ve Katılma Hesapları (Bilgi için)	1.603.417	-	1.603.417

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi

- TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi mart ayı sonuçları açıklandı. Buna göre, katılımcıların cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 35,76 iken, bu anket döneminde yüzde 37,72 oldu.
- Ankette 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 30,75 iken, bu anket döneminde yüzde 31,63 olurken, 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 18,11 ve yüzde 17,91 olarak gerçekleşti.
- Katılımcıların BİST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan gecelik faiz oranı ile TCMB bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı cari ay sonu beklentileri bir önceki anket döneminde yüzde 9,00 iken, bu anket döneminde yüzde 8,50 olarak gerçekleşmiştir.
- Katılımcıların cari yıl sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi bir önceki anket döneminde 22,84 TL iken, bu anket döneminde 22,91 TL olmuştur. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise bir önceki anket döneminde 23,10 TL iken, bu anket döneminde 23,52 TL olarak gerçekleşmiştir.
- Katılımcıların GSYH 2023 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde 3,6 iken, bu anket döneminde yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir. GSYH 2024 yılı büyüme beklentisi ise bir önceki anket döneminde 4,5 iken, bu anket döneminde yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiştir."

Cari açıkta rekor kırıldı!

- ❑ TCMB ödemeler dengesi istatistiklerine göre Ocak ayında 9,85 milyar dolarla rekor cari açık kaydedildi.
- ❑ 12 aylık cari açık da 51,7 milyar dolarla 2014 yılının Şubat ayından bu yana en yüksek seviyeye çıktı.
- ❑ Daha önce 2011 yılının Mart ayında 9,4 milyar dolarlık cari açıkla rekor seviye kaydedilmişti.
- ❑ TCMB verilerine göre Ocak ayı itibariyle 12 aylık cari açık 51,7 milyar dolar oldu. Aralık ayında 12 aylık cari açık 48,7 milyar dolar olarak kaydedilmişti. Ocak'ta yıllıklandırılmış cari açık Şubat 2014'ten bu yana en yüksek seviyeye çıktı.
- ❑ Çekirdek denge göstergesi olan altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2,6 milyar dolar fazla verdi. Verilere göre Ocak'ta ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- ❑ Hizmetler dengesi kaynaklı girişler 3,2 milyar dolar olurken bu kalem altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler 2,5 milyar dolar olarak kaydedildi.

Haftadan kalanlar

- ❑ Strateji ve Bütçe Başkanlığı, şu ana kadar tespit edilen hasarlar ile önerilerin yer aldığı deprem raporu yayınladı. Deprem maliyetini 103.6 milyar dolar olarak hesapladı.
- ❑ Erdoğan, yaptığı açıklamada, Finlandiya'nın NATO'ya katılım protokolünün Mecliste onay sürecini başlatmaya karar verdiklerini söyledi.
- ❑ Türkiye'nin doğuştan elektrikli ilk akıllı otomobili Togg T10X için ön sipariş süreci başladı. Togg T10X'e ilk 4 saatte 7 bin 734 ön sipariş verildi.
- ❑ OECD Türkiye için 2023 büyüme tahminini yüzde 3'ten yüzde 2.8'e düşürdü; küresel ekonomik büyüme tahminini ise yüzde 2.2'den yüzde 2.6'ya yükseltti.
- ❑ Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Aleksey Erkhov, Tahıl Koridoru anlaşmasının kısa bir süre uzatılmasının "ültimatom değil, sinyal" olduğunu vurguladı.
- ❑ Bakan Soylu, Adıyaman ve Şanlıurfa'da meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlerin sayısının 18'e yükseldiğini açıkladı.
- ❑ Euro Bölgesi'nde enflasyon Şubat'ta yıllık yüzde 8,5 oldu
- ❑ Bitcoin bankacılık sektöründeki endişelerin dağılmaya başlaması, Fed'in daha temkinli bir patika izleyeceği beklentileriyle yükseliş kaydetti.
- ❑ Petrol piyasaları ABD'de ortaya çıkan bankacılık krizi sonrası resesyon fiyatlamlarının yükselmesiyle 15 ayın en olumsuz haftasını yaşadı.
- ❑ İmamoğlu: Yüksek riskli yapılardaki hak sahipleri mutlaka uzlaşmak zorunda
- ❑ Millet İttifakı Cumhurbaşkanı Adayı ve CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, seçim gündemiyle Bağımsız Türkiye Partisi (BTP) Genel Başkanı Hüseyin Baş ile görüştü.
- ❑ İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, İkinci Yüzyılın İktisat Kongresi'nin üçüncü gününde yapılan paydaş toplantıları kapsamında basın toplantısı düzenledi. Başkan Soyer, "Her sene bu kongrenin verdiği kararların, tespit ettiği ilkelerin takibini sağlayacak buluşmaları gerçekleştirmeye karar verdik" dedi.

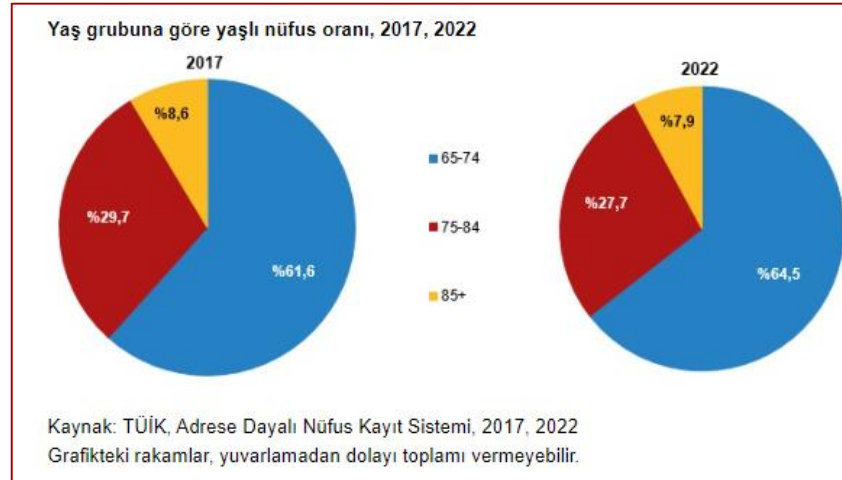
Ücretli Çalışan İstatistikleri, Ocak 2023

- Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı 2023 Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7,8 arttı. Ücretli çalışan sayısı bir önceki yılın aynı ayında 13 milyon 560 bin 968 kişi iken, 2023 yılı Ocak ayında 14 milyon 625 bin 242 kişi oldu.
- Ücretli çalışanların alt detaylarına bakıldığında; 2023 yılı Ocak ayında ücretli çalışan sayısı yıllık olarak sanayi sektöründe %4,9, inşaat sektöründe %18,1 ve ticaret-hizmet sektöründe %7,9 arttı.

Sektör	Ücretli çalışan sayısı		Yıllık fark	Yıllık değişim (%)
	Ocak 2023	Ocak 2022		
B-N Toplam (Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler)	14 625 242	13 560 968	1 064 274	7,8
B-E-Sanayi	5 040 793	4 803 687	237 106	4,9
B-Madencilik ve taş ocakçılığı	139 928	135 183	4 745	3,5
C-İmalat	4 699 919	4 479 991	219 928	4,9
D-Elektrik, gaz, buhar	132 138	121 702	10 436	8,6
E-Su temini; kanalizasyon	68 808	66 811	1 997	3,0
F-İnşaat	1 566 947	1 326 800	240 147	18,1
G-N-Ticaret ve hizmetler	8 017 502	7 430 481	587 021	7,9
G-Ticaret	3 251 117	3 026 912	224 205	7,4
H-Ulaştırma ve depolama	1 151 157	1 056 803	94 354	8,9
I-Konaklama ve yiyecek	1 036 301	953 136	83 165	8,7
J-Bilgi ve iletişim	284 503	256 164	28 339	11,1
K-Finans ve sigorta faaliyetleri	208 499	201 857	6 642	3,3
L-Gayrimenkul	114 820	99 889	14 931	14,9
M-Mesleki, bilimsel ve teknik	642 009	595 373	46 636	7,8
N-İdari ve destek	1 329 096	1 240 347	88 749	7,2

İstatistiklerle Yaşlılar, 2022

- ❑ Yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus, 2017 yılında 6 milyon 895 bin 385 kişi iken son beş yılda %22,6 artarak 2022 yılında 8 milyon 451 bin 669 kişi oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2017 yılında %8,5 iken, 2022 yılında %9,9'a yükseldi. Yaşlı nüfusun 2022 yılında %44,4'ünü erkek nüfus, %55,6'sını kadın nüfus oluşturdu.
- ❑ Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranının 2030 yılında %12,9, 2040 yılında %16,3, 2060 yılında %22,6 ve 2080 yılında %25,6 olacağı öngörüldü.
- ❑ Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranının %10,0'u geçmesi nüfusun yaşlanmasının bir göstergesidir. Türkiye'de yaşlı nüfus, diğer yaş gruplarındaki nüfusa göre daha yüksek bir hız ile artış gösterdi.
- ❑ Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı, 2017 yılında %12,6 iken bu oran 2022 yılında %14,5'e yükseldi.
- ❑ Nüfus projeksiyonlarına göre, yaşlı bağımlılık oranının 2030 yılında %19,6, 2040 yılında %25,3, 2060 yılında %37,5 ve 2080 yılında %43,6 olacağı öngörüldü.



Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Şubat 2023

- ❑ Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %6,58, bir önceki yılın Aralık ayına göre %18,40, bir önceki yılın aynı ayına göre %127,56 ve on iki aylık ortalamalara göre %142,90 artış gerçekleşti.
- ❑ Sektörlerde bir önceki aya göre, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %6,41 artış, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde %10,68 artış ve ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %10,91 artış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre çok yıllık bitkisel ürünlerde %0,95 azalış, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %6,32 artış ve tek yıllık bitkisel ürünlerde %10,80 artış gerçekleşti.

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE aylık değişim oranları (%), Şubat 2023

